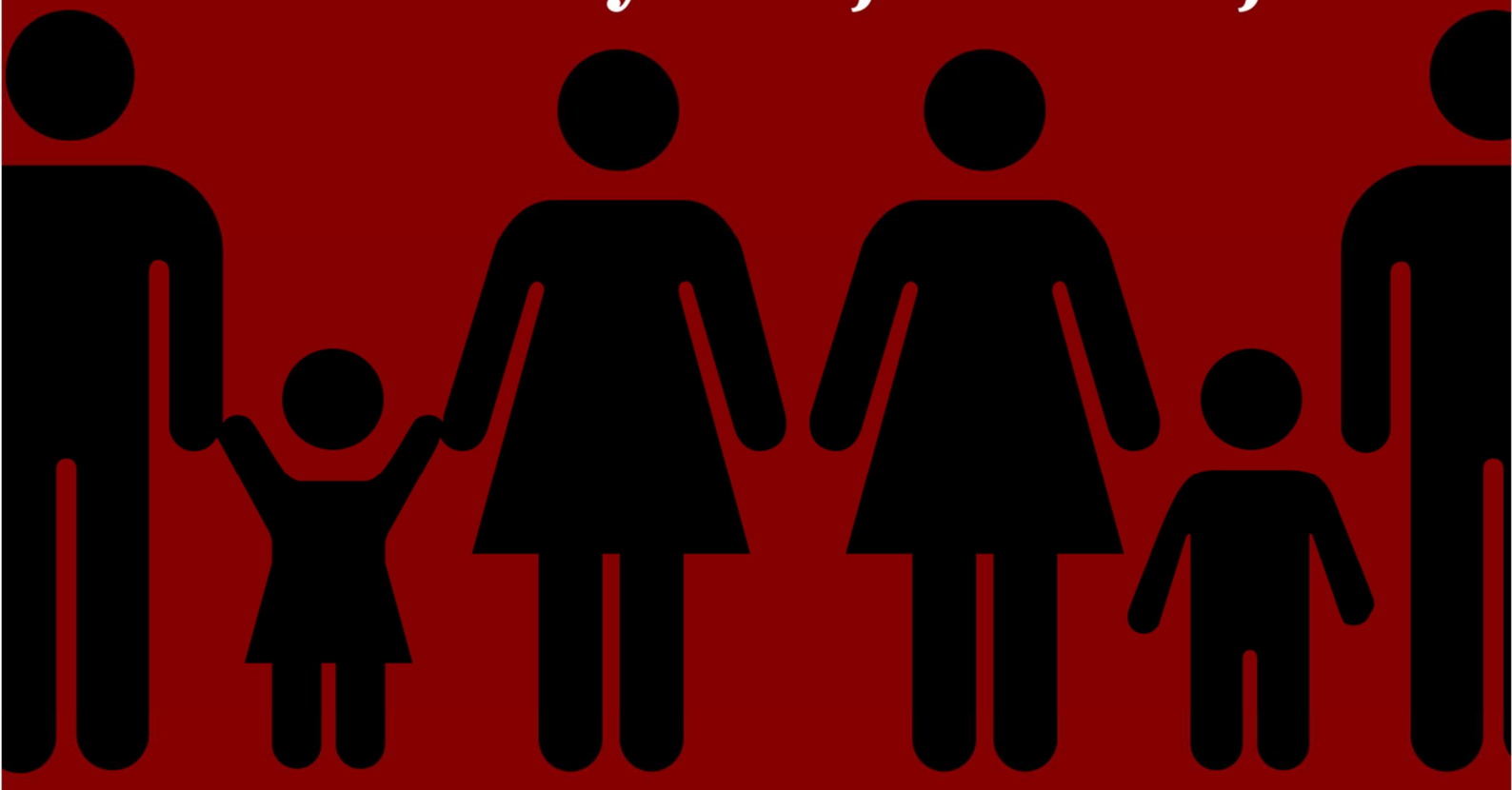

Załącznik do Uchwały Nr XXXVII/342/2021
Rady Miejskiej w Izbicy Kujawskiej
z dnia 5 listopada 2021 r.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej

Ośrodek Psychoprofilaktyki „Nowa Perspektywa”
Izbica Kujawska, 2021

**Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej**

Wykaz skrótów:

UM – Urząd Miejski w Izbicy Kujawskiej

MGOPS – Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy Kujawskiej

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

ZI – Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

BP – Biblioteka Publiczna w Izbicy Kujawskiej

MGCK – Miejsko-Gminne Centrum Kultury w Izbicy Kujawskiej

SPZOZ – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej

PK – Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Uzależnionych i Ich Rodzin

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

PPS – Punkt Poradnictwa Specjalistycznego dla Osób i Rodzin Będących Ofiarami Przemocy lub Znajdujących Się w Innej Trudnej Sytuacji Kryzysowej we Włocławku

PSOW – Powiatowy Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie we Włocławku

ROPS – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu

PP – Posterunek Policji w Izbicy Kujawskiej

NGO – (ang. non-government organization) – organizacja pozarządowa

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna we Włocławku

pp. – punkt procentowy

SPIS TREŚCI

.....	
PRZEMOC W RODZINIE	3
DEFINICJA PRZEMOCY	3
RODZAJE PRZEMOCY	5
SKALA PRZEMOCY W ŚWIETLE BADAŃ OGÓLNOPOLSKICH	6
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU	7
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU	8
CHARAKTERYSTYKA GMINY IZBICA KUJAWSKA.....	10
ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE WŚRÓD MIESZKAŃCÓW GMINY IZBICA KUJAWSKA.....	13
PROBLEM PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY IZBICA KUJAWSKA.....	17
ANALIZA DANYCH ZASTANYCH	17
ANALIZA SWOT	25
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU.....	27
ADRESACI PROGRAMU	35
PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU	35
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	36
HARMOGRAM REALIZACJI PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2021-2024 ..	37
EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU	41

PRZEMOC W RODZINIE

DEFINICJA PRZEMOCY

Przemoc w rodzinie jest problemem złożonym i ma wiele definicji. Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki prowadzący do jej fizycznej, a także psychicznej szkody. Zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249), przemoc w rodzinie to „jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne osób dotkniętych przemocą”.

W odniesieniu do zachowań przemocowych w rodzinie zwraca się uwagę na cztery cechy charakterystyczne, które są ze sobą ściśle powiązane, występują jednocześnie i stanowią istotę problemu. Pierwszą jest intencjonalność, co oznacza, że postępowanie sprawcy nie jest przypadkowe, ma charakter świadomego i zamierzonego działania. Drugim równoległym mechanizmem jest wykorzystanie przez sprawcę nierównowagi sił fizycznych, psychicznych, ekonomicznych do wymuszenia na osobie bliskiej pożądanego zachowania. Trzecią cechą stanowi uderzenie w dobro drugiej osoby, naruszenie jej wolności osobistej i godzenie w jej podstawowe prawa. Ostatnia cecha to spowodowanie konkretnej szkody psychicznej bądź fizycznej, zadanie bólu i cierpienia.

Osobami doznającymi przemocy w rodzinie najczęściej są kobiety i dzieci¹. Przemoc dotyczy jednak również mężczyzn oraz osób w podeszłym wieku. Przemoc wobec osób starszych, definiowana jest jako pojedyncze lub powtarzające się działanie, lub brak odpowiedniego działania, które występuje w jakiegokolwiek relacji, gdzie oczekuje się zaufania. Przemoc ta może przybierać różne formy, takie jak: przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, seksualna, finansowa, a także formę intencjonalnego oraz nieintencjonalnego zaniedbania². Ponadto może dochodzić do innej formy przemocy, a mianowicie do dyskryminacji. Może ona przybierać formę działań świadomych lub nieświadomych. Ofiarami takich poczynań padają również osoby starsze, które ze względu na swój wiek są dyskryminowane na rynku pracy, w doborze ofert rozrywkowych i rekreacyjnych³.

¹<https://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przemoc-w-rodzinie/50863,Przemoc-w-rodzinie.html>

² A. Staręga, Przemoc wobec osób starszych. Czasopismo Niebieska linia, Instytut Psychologii i Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego. Przemoc, 2003.

³ E. Sygit, R. Ossowski, Przemoc wobec osób starszych ze względu na ich wiek, płeć i wykształcenie, Gerontologia Polska, tom 16, nr 3, 163-168.

Wśród osób doznających przemocy może występować wyuczona bezradność, którą określa się jako syndrom zaburzeń poznawczych, motywacyjnych i emocjonalnych powstałych na skutek doświadczania przez jednostkę sytuacji braku kontroli. Dane zjawisko prowadzi najczęściej do braku motywacji zmiany danej sytuacji, przez co praca z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie jest niezwykle trudna i czasochłonna⁴. Wyuczona bezradność prowadzi do pojawienia się trzech rodzajów deficytów:

- **deficytu motywacyjnego** polegającego na zmniejszeniu motywacji do emitowania nowych działań dowolnych, czego wskaźnikiem jest m. in. dłuższy czas latencji;
- **deficytu poznawczego** polegającego na zaburzeniu w dostrzeganiu zależności pomiędzy reakcją a wzmocnieniem. Jeżeli jednostka, nawet przypadkowo, emituje zachowanie, które przynosi jej wzmocnienie, to ma trudności w dostrzeżeniu związku pomiędzy emitowanym zachowaniem a wzmocnieniem;
- **deficytu emocjonalnego**, czyli pojawienie się lęku oraz uczuć związanych z przygnębieniem i depresją⁵.

Osoby doznające przemocy nierzadko charakteryzuje niskie poczucie własnej wartości, winy oraz wstydu, co jest efektem poniżania, upokarzania i ciągłego krytykowania. To wszystko powoduje, że osoby te nabierają przekonania, iż są bez wartości, tracą dla siebie szacunek, wiarę we własne możliwości oraz zanika u nich poczucie bezpieczeństwa i zaufanie do siebie samego. Mają skrajnie niską samoocenę, czują złość i urazę, nie widzą też możliwości wyjścia z takiej sytuacji. Dopatrują się winy w sobie, a świat postrzegają jako wrogi i niepojęty.

Przemoc w rodzinie dotyczy również rodzin, w których występują uzależnienia. Uzależnienie przynajmniej jednego członka rodziny ma niekorzystny wpływ na funkcjonowanie pozostałych jej członków. Wynika to między innymi z atmosfery panującej w domu, a także zaburzonych relacji między członkami rodziny z problemem alkoholowym, narkotykowym lub innym. Stan chronicznego napięcia i stresu wpływa destrukcyjnie nie tylko na funkcjonowanie w życiu codziennym osób dorosłych, ale stanowi zagrożenie dla prawidłowego rozwoju dziecka. Trwanie w ciągłej niepewności i nieprzewidywalność wydarzeń wywołuje u niego poczucie braku stabilności oraz bezpieczeństwa.

⁴ M. Kofta, G. Sędek, Wyuczona bezradność. Podejście informacyjne, [w:] M. Kofta, Psychologia aktywności: zaangażowanie, sprawstwo, bezradność, Wydawnictwo Nakom, Poznań, 1993.

⁵ T. Jarmakowski, Styl atrybucji, poczucie kontroli i płęć a podatność na powstawanie syndromu wyuczonej bezradności, FOLIA PSYCHOLOGICA 13, 2009, s. 55-73.

RODZAJE PRZEMOCY

Wyróżnić można następujące formy przemocy:

- 1. Fizyczna** – stanowi naruszenie nietykalności fizycznej, celowe uszkodzenie ciała, zadanie bólu bądź groźba uszkodzenia ciała. Jej skutki mogą być przeróżne, np. złamania, siniaki, poparzenia, rany cięte itp. Powodowana jest poprzez np. kopanie, parzenie, duszenie, popychanie, policzkowanie, użycie broni.
- 2. Psychiczna** – oznacza powtarzające się poniżanie i ośmieszanie, manipulowanie dla własnych celów, wciąganie w konflikty, brak właściwego wsparcia, np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę zainteresowania, uczuć czy szacunku, odrzucenie, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna, czyli kontrolowanie i zakazywanie bądź ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, stosowanie gróźb, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie).
- 3. Seksualna** – jako przykłady tego rodzaju przemocy wymienia się: wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych itp.
- 4. Ekonomiczna** – opisywana jest zazwyczaj jako używanie pieniędzy lub innych wartości materialnych do zaspokojenia potrzeb władzy i kontroli przez sprawcę. Podporządkowanie materialne partnerki/partnera bądź innych osób w rodzinie sprawia, iż czują się one uzależnione od dochodów bądź majątku sprawcy albo stają się odpowiedzialne za utrzymanie rodziny. Pieniądze czy wartości materialne są używane zatem jako instrument, narzędzie do budowania jawnej lub ukrytej dominującej pozycji w rodzinie i stają się swojego rodzaju kartą przetargową.
- 5. Zaniedbanie** – nazywane jest ukrytą formą przemocy. Zaniedbywaniem jest niezaspokajanie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych dzieci. Może ono się zacząć już w okresie życia płodowego, kiedy matka prowadzi niehigieniczny tryb życia. Zaniedbywanie ma także miejsce wówczas, gdy dziecko ma zaspokojone potrzeby o charakterze biologicznym, ale nie ma zagwarantowanej prawidłowej stymulacji poznawczej. Skrajnym przypadkiem zaniedbania jest wzrastające w ostatnich latach porzucenie dziecka z narażeniem go na utratę zdrowia, a nawet życia⁶.

⁶ J. Helios, W. Jedlecka, Współczesne oblicza przemocy. Zagadnienia wybrane, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 2017.

SKALA PRZEMOCY W ŚWIETLE BADAŃ OGÓLNOPOLSKICH

Realizowane na przestrzeni lat badania i prowadzone statystyki pokazują, że problem przemocy w rodzinie dotyka rocznie dziesiątki tysięcy osób. Warto przy tym pamiętać, że jest to bardzo wrażliwy temat i ludzie nierzadko boją się lub wstydzą przyznać, że dotyczy ich bezpośrednio. Jak wynika z danych statystycznych odnoszących się do przemocy w rodzinie gromadzonych przez policję, w 2020 roku ogólna liczba osób doznających przemocy kształtowała się na poziomie 85 575. O skali problemu przemocy świadczą również badania przeprowadzone w 2014 roku na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach projektu „Diagnoza i porównanie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz ocena efektywności działań podejmowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie”. Wynika z nich, że co trzeci respondent zna osobiście w swoim otoczeniu/sąsiedztwie takie rodziny, o których słyszał lub wie, że dochodzi w nich do różnych form przemocy wobec kobiet. Przypadki przemocy wobec mężczyzn zna natomiast co piąty ankietowany. Z deklaracji osób biorących udział w badaniu wynika, że odsetek osób doświadczających przemocy w ciągu całego swojego życia kształtował się na poziomie 24,7%. Przemoc w rodzinie stanowi jeden z głównych problemów współczesnych państw na całym świecie. Przeciwdziałanie temu zjawisku powinno zajmować więc priorytetowe miejsce wśród zadań realizowanych zarówno na szczeblu krajowym, jak i lokalnym.

Wyniki badań ogólnopolskich dotyczące krzywdzenia dzieci są niepokojące: siedmiu na dziesięciu nastolatków w wieku 11-17 lat doświadczyło w swoim życiu przynajmniej jednej z siedmiu kategorii krzywdzenia, przemocy ze strony bliskich dorosłych doświadczyło 41%, a świadkami przemocy domowej było 15% badanych uczniów. Doświadczanie przemocy w rodzinie niesie za sobą poważne konsekwencje zarówno w okresie dorastania jak i w dorosłym życiu, a dodatkowo zachowania przemocowe mogą zostać dziedziczone, tzn. przeniesione na dzieci osoby krzywdzonej w przyszłości. Mając na uwadze szeroko dostępną wiedzę o następstwach stosowania przemocy wobec dzieci, szczególnie niepokojące jest to, że część społeczeństwa nadal aprobuje stosowanie kar cielesnych w procesie wychowania. Z Raportu Rzecznika Praw Dziecka z 2017 roku wynika, że połowa Polaków uważa (52%), iż są sytuacje kiedy dziecko należy ukarać kłapsem, a zdecydowani przeciwnicy takich zachowań stanowią jedynie 21% społeczeństwa.

Z „Ogólnopolskiej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie” przeprowadzonej w 2019 roku wynika fakt, że zwiększa się świadomość Polaków na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Badanie pokazało, że około 85-90% Polaków identyfikuje różne sytuacje, które świadczą o występowaniu przemocy jako nieakceptowalne. Jednak nadal około 10% dorosłych uznaje zachowania przemocowe za normalne. Ponadto zdaniem 72% respondentów prawo w Polsce w niedostatecznym stopniu chroni osoby doznające przemocy w rodzinie.

**Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej**

W 2019 roku na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przeprowadzone zostało również badanie pn. „Badanie skuteczności pomocy udzielanej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie”. Biorący w nim udział specjaliści z zakresu wsparcia osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy oraz same osoby jej doznające pozytywnie opowiedziały się za krajowym systemem wsparcia. Szczególną rolę w pracy zespołów interdyscyplinarnych i innych jednostek pełni procedura „Niebieskie Karty”, którą stosuje się w przypadku 90% osób doznających przemocy w rodzinie lub które objęte są pomocą jakichkolwiek służb, instytucji lub organizacji.

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Zgodnie z treścią art. 6 ustawy 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej. Kolejne obowiązki przypisane gminie przez ustawodawcę to:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szczególnie poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Zatem redakcja niniejszego dokumentu stanowi wypełnienie jednego ze wskazań ustawy, pozwala jednocześnie na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej, jaką tworzą na co dzień mieszkańcy gminy Izbica Kujawska. **Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej** jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji wcześniejszego dokumentu, tj. Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Izbica Kujawska na lata 2015-2020 (*Uchwała Nr XV/65/15 Rady Miejskiej w Izbicy Kujawskiej z dnia 27 listopada 2015 r.*). Istotnym elementem Programu jest zatem dalsze wprowadzanie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc w rodzinie.

PODSTAWY PRAWNE OPRAWOWANIA PROGRAMU

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne podejmujące temat przeciwdziałania przemocy i regulujące postępowanie różnych podmiotów w stosunku do sprawców oraz ofiar przemocy w rodzinie. Stanowią one również fundament prawny dla zapisów **Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej**.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1249);
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.);
- ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2050);
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 360 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1359);
- ustawa z dnia 25 lutego 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1444 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 534 z późn. zm.).

**Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej**

Ponadto Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej jest spójny z:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021, którego celem głównym jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Polsce. W Programie określono 4 podstawowe obszary zawierające kierunki działań:
 - 1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna:** obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie.
 - 2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie:** obszar kierowany do osób dotkniętych przemocą w rodzinie, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się ochroną i pomocą osobom dotkniętym przemocą.
 - 3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie:** obszar kierowany do osób stosujących przemoc w rodzinie, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc.
 - 4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:** obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Izbica Kujawska na lata 2017-2027;
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Izbica Kujawska na rok 2021;
- Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Izbica Kujawska na 2021 rok.

Niniejszy dokument został opracowany na podstawie materiałów, sprawozdań i danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy Kujawskiej.

CHARAKTERYSTYKA GMINY IZBICA KUJAWSKA

Gmina Izbica Kujawska znajduje się w południowo-zachodniej części powiatu włocławskiego, który położony jest w południowej części województwa kujawsko-pomorskiego. Gminę tworzy 35 jednostek pomocniczych, tj. sołectw, a ich teren obejmuje powierzchnię 132 km², co stanowi niemal 9% obszaru powiatu włocławskiego. Gmina Izbica Kujawska sąsiaduje z gminą Babiak, Przedecz, Lubraniec, Chodecz, Boniewo oraz Topólka.

Rysunek 1. Położenie gminy Izbica Kujawska

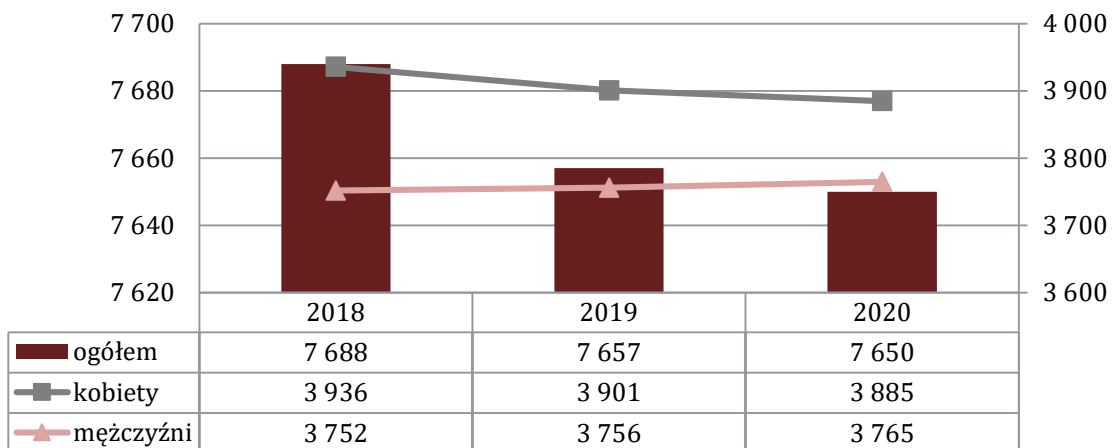

Źródło: opracowanie własne

**Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej**

Gmina Izbica Kujawska na koniec 2020 roku liczyła łącznie 7 650 mieszkańców. Na przestrzeni ostatnich lat populacja Gminy nieznacznie się zmniejszyła, a spadek w 2020 roku w stosunku do 2018 roku wyniósł 2,3%. Pod względem płci zauważalną przewagę w całym omawianym okresie miały kobiety, które w przedmiotowym roku stanowiły 50,8% wszystkich mieszkańców (3 885 osób), z kolei liczba mężczyzn wyniosła 3 765 osób (49,2%).

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Izbica Kujawska z podziałem na płeć w latach 2018-2020

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Przyrost naturalny to różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów. Na przestrzeni ostatnich lat jego wartość wahała się, niemniej od 2019 roku pozostaje na ujemnym poziomie. W 2020 roku urodziło się 80 dzieci, natomiast zmarło 83 mieszkańców Gminy, przez co wartość wskaźnika wyniosła -3, co odpowiada przyrostowi naturalnemu -0,39 na 1000 mieszkańców. W porównaniu do lat poprzednich, w 2020 roku odnotowano największą liczbę zgonów.

Tabela 1. Przyrost naturalny w gminie Izbica Kujawska w latach 2018-2020

wyszczególnienie	2018	2019	2020
urodzenia żywe	81	64	80
zgony	71	80	83
przyrost naturalny	10	-16	-3

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Struktura ludności gminy Izbica Kujawska według ekonomicznych grup wieku (stan na koniec 2020 roku) przedstawia się następująco:

- 18,2% mieszkańców Gminy jest w wieku przedprodukcyjnym – 17 lat i mniej;
- 61,4% osób jest w wieku produkcyjnym (kobiety: 18-59 lat, mężczyźni: 18-64 lat);
- 20,4% populacji jest w wieku poprodukcyjnym (kobiety: 60 lat i więcej, mężczyźni: 65 lat i więcej).

Poniższa tabela przedstawia ekonomiczne grupy wieku w Gminie na przestrzeni lat 2018-2020. W tym okresie dostrzegalny jest stopniowy wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności, przy jednoczesnym spadku udziału osób w wieku produkcyjnym. W latach 2019-2020 odsetek mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym utrzymywał się na stałym poziomie, jednakże w porównaniu do 2018 roku można zauważyć jego spadek.

Tabela 2. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w latach 2018-2020 (w procentach)

wyszczególnienie	2018	2019	2020
wiek przedprodukcyjny	18,5	18,2	18,2
wiek produkcyjny	61,9	61,9	61,4
wiek poprodukcyjny	19,6	19,9	20,4

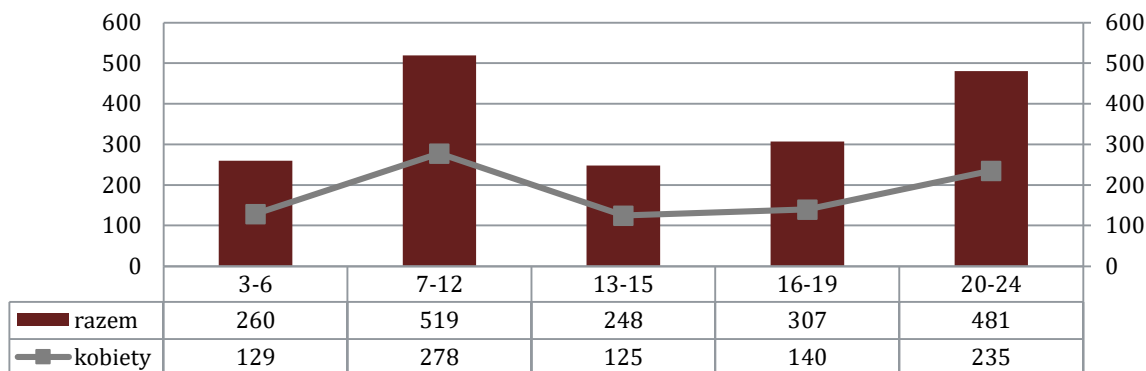
Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Gminna infrastruktura sportowa, rekreacyjna i kulturalna to aspekt, który znacząco wpływa na sposób funkcjonowania rodzin oraz dzieci, a także determinuje jakość życia lokalnej społeczności.

Działalność kulturalną na terenie Gminy prowadzi między innymi **Miejsko-Gminne Centrum Kultury, Biblioteka Publiczna w Izbicy Kujawskiej** wraz z filią w Błennie. Ponadto, szeroka działalność na rzecz lokalnej społeczności, w szczególności osób starszych, z niepełnosprawnościami, dzieci i młodzieży oraz rodzin podejmowana jest przez organizacje pozarządowe i lokalny klub sportowy – MGKS Kujawianka Izbica Kujawska. Wszystkie wskazane wyżej podmioty oferują mieszkańcom różnorodne zajęcia sortowo-artystyczne, spotkania, prelekcje, warsztaty, a także organizują przedstawienia, występy i konkursy zarówno dla najmłodszych, jak i starszych mieszkańców gminy Izbica Kujawska.

W wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) w 2020 roku było 1 815 mieszkańców gminy Izbica Kujawska. Udział kobiet w grupie osób w wieku potencjalnej nauki jest niemal taki sam jak mężczyzn. W wieku 3-24 lat było wówczas 907 dziewcząt oraz 908 chłopców. Rozpatrując kwestię ludności Gminy z podziałem na poszczególne edukacyjne grupy wiekowe możemy zauważyć, że najwięcej osób miało w 2020 roku 7-12 lat (519 osób). Na drugim miejscu pod tym względem znalazły się osoby mające 20-24 lata (481 osób), natomiast na trzecim mające 16-19 lat (307 osób). Ludność Gminy według edukacyjnych grup wieku z podziałem na płeć w 2020 roku prezentuje kolejny wykres.

Wykres 2. Ludność gminy Izbica Kujawska według edukacyjnych grup wieku z podziałem na płeć w 2020 roku

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Gmina Izbica Kujawska jest organem prowadzącym jednostki oświatowe znajdujące się na jej obszarze. Wśród jednostek organizacyjnych Gminy realizujących zadania z zakresu wychowania i dydaktyki znajduje się:

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Izbicy Kujawskiej;
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Augustyna Słubickiego w Izbicy Kujawskiej;
- Szkoła Podstawowa w Błennie.

Ponadto, gmina Izbica Kujawska organizuje opiekę i zajęcia wychowawcze nad młodszymi dziećmi w ramach funkcjonującego Przedszkola Samorządowego w Izbicy Kujawskiej.

W 2020 roku w Gminie rozpoczęła się budowa samorządowego żłobka, co pozytywnie wpłynie na możliwość powrotu na rynek pracy wśród młodych rodziców oraz wzmocni lokalny system wsparcia i polityki społecznej w Gminie.

ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE WŚRÓD MIESZKAŃCÓW GMINY IZBICA KUJAWSKA

Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w gminie Izbica Kujawska zajmuje się **Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**. Obecny skład Zespołu powołany został Zarządzeniem Nr 133/2020 Burmistrza Izbicy Kujawskiej, a wśród członków Zespołu znajdują się przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego mogą wchodzić również kuratorzy sądowi oraz prokuratorzy. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.):

**Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej**

1. Zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
2. Zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 i 5, oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:
 - 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
 - 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
 - 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
 - 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
 - 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie wraz z obszarami ich działania przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 3. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie wraz z obszarami ich działania

Instytucja	Obszar działania
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wczesna diagnoza, ➤ poradnictwo, ➤ udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego, ➤ wydawanie ulotek edukacyjno-informacyjnych, ➤ organizowanie pomocy psychologicznej dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, ➤ prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych, ➤ udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych z profilaktyką przemocy i uzależnień, ➤ obsługa organizacyjno-techniczna ZI, ➤ uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizacja działań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
Jednostki oświatowe	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wczesna diagnoza, ➤ uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”, ➤ realizacja projektów profilaktycznych podejmujących problematykę przemocy, ➤ udział w kampaniach edukacyjno-informacyjnych.
Posterunek Policji	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”, ➤ interweniowanie w przypadku naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

**Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej**

Ochrona zdrowia	<ul style="list-style-type: none">➤ Wczesna diagnoza,➤ przekazywanie informacji na temat form pomocy,➤ uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.
Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grupy robocze	<ul style="list-style-type: none">➤ Diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,➤ podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,➤ inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie,➤ rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,➤ inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc,➤ opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,➤ monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,➤ dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,➤ realizacja procedury „Niebieskie Karty”.

Źródło: opracowanie własne

Kluczowym zasobem gminy Izbica Kujawska w zakresie wsparcia osób doznających lub stosujących przemoc a także doznających różnorodnych problemów wynikających z uzależnienia jest **Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Uzależnionych i Ich Rodzin**, który funkcjonuje w ramach działalności GKRPA przy ul. Sportowej 1a w Izbicy Kujawskiej.

W Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym świadczone jest specjalistyczne wsparcie mieszkańcom Gminy, którzy doświadczają różnego rodzaju trudności i przeżywają życiowy kryzys związany z uzależnieniem swoim lub ich bliskich, z przemocą w rodzinie, a także innymi trudnościami. Zarówno rodziny, jak i osoby samotne korzystają z profesjonalnego wsparcia psychologicznego, polegającego m.in. na psychoedukacji w związku z problemem przemocy, wypracowaniu metod przetrwania trudności i kryzysów, motywowaniu do zmian, a także informowaniu o możliwościach skorzystania ze schronienia dla osób doznających przemocy.

**Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej**

Wsparcie w zakresie udzielania informacji o możliwych formach leczenia uzależnienia, motywowania do podjęcia leczenia i zmiany zachowań oraz doraźnej pomocy osobom z problemem przemocy udzielane jest w Punkcie od poniedziałku do piątku w godzinach 13.00 do 17.00. Dodatkowo w poniedziałki w godzinach 13.00-19.00 profesjonalnego poradnictwa udziela psycholog, a 2 razy w miesiącu w godzinach 16.00-19.00 dyżuruje terapeuta ds. uzależnień. Przy Punkcie nie funkcjonują natomiast samopomocowe grupy wsparcia dla osób z problemem uzależnienia, ani doznających przemocy.

Można wyróżnić także inne podmioty współuczestniczące w rozwiązywaniu problemów dotyczących uzależnień, przemocy i innych życiowych trudności. Są to m.in.:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lubrańcu,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku,
- Miejsko-Gminne Centrum Kultury w Izbicy Kujawskiej,
- Biblioteka Publiczna w Izbicy Kujawskiej,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej,
- lokalne organizacje pozarządowe i instytucje kościelne.

Zasoby ludzkie

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w zakresie realizacji **Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie** współpracuje z osobami zawodowo zajmującymi się problemem przemocy w rodzinie na szczeblu gminnym oraz powiatowym, do których należą m.in.:

- pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- psychologowie, psychoterapeuci i pedagodzy,
- funkcjonariusze Policji,
- kuratorzy społeczni oraz zawodowi,
- pracownicy socjalni,
- prawnicy,
- lekarze pierwszego kontaktu,
- członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

PROBLEM PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY IZBICA KUJAWSKA

ANALIZA DANYCH ZASTANYCH

Na przestrzeni ostatnich lat na terenie gminy Izbica Kujawska nie wystąpiła konieczność udzielenia pomocy i wsparcia z pomocy społecznej rodzinom zmagającym się z problemem przemocy w rodzinie. Świadczy to o efektywnym i adekwatnym do rzeczywistych potrzeb wykorzystywaniu innych narzędzi pracy z osobami stosującymi i doświadczającymi przemocy w rodzinie, a także skuteczności podejmowanych działań interwencyjnych i zaradczych.

Kolejną analizowaną kwestią są dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grup roboczych na przestrzeni lat 2018-2020. W 2020 roku, podobnie jak w latach poprzednich, liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego wyniosła 4, co oznacza, że członkowie Zespołu spotykali się raz na kwartał do czego zobowiązuje aktualny stan prawny. Bezpośrednia praca z rodzinami, w których dochodzi do przemocy i ich członkami prowadzona jest z kolei poprzez powoływane w ramach Zespołu grupy robocze. Na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba grup ulegała wahaniu, co mogło być związane z wystąpieniem pandemii koronawirusa SARS-CoV-2, natomiast liczba posiedzeń grup roboczych w 2020 roku wyniosła 20 i była taka sama jak w roku wcześniejszym oraz o 5 większa niż w 2018 roku. Można zatem stwierdzić, że w latach 2018-2019 zwiększyła się liczba indywidualnych przypadków przemocy oraz ogólna skala problemu, natomiast w 2020 roku, z uwagi na wdrożone obostrzenia, możliwość interwencji i podejmowania działań zmniejszyła się.

Tabela 4. Dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grup roboczych w latach 2018-2020

LP.	wyszczególnienie	2018	2019	2020
1	liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4	4
2	liczba utworzonych grup roboczych	8	18	11
3	liczba posiedzeń grup roboczych	15	20	20

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za 2018, 2019 i 2020 rok

**Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej**

W 2020 roku objęto pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych 11 rodzin, czyli o 7 rodzin mniej niż w roku poprzednim oraz o 3 więcej niż w 2018 roku. W 2020 roku wsparcie zostało udzielone łącznie 35 członkom rodzin, w których dochodziło do zachowań przemocowych, w tym: 10 kobietom, 10 mężczyznom oraz 15 dzieciom. Należy zaznaczyć, że na przestrzeni ostatnich lat wśród dzieci doświadczających przemocy były również dzieci z niepełnosprawnościami. Pomoc członków grup roboczych w ostatnich latach kierowana była również do kobiet i mężczyzn w starszym wieku, natomiast według danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie nie dochodziło do zachowań przemocowych w stosunku do dorosłych mieszkańców z niepełnosprawnościami. Analizując zmiany zachodzące na przestrzeni ostatnich 3 lat można zauważyć wahanie liczby rodzin oraz ich członków, z którymi uczestnicy ZI prowadzili pracę, niemniej w 2020 roku w porównaniu do 2018 roku nastąpiły negatywne zmiany w tym zakresie. Pozytywne zmiany nastąpiły jednakże w przypadku liczby dzieci z niepełnosprawnościami oraz osób starszych – w przedmiotowym roku odnotowano ich mniejszą liczbę niż w roku 2019. Wśród osób, w stosunku do których prowadzona była praca w ramach działalności Zespołu Interdyscyplinarnego i jego grup roboczych należy wskazać w szczególności znaczny udział dzieci, których liczba utrzymywała się na wyższym poziomie, niż w przypadku kobiet i mężczyzn.

Tabela 5. Liczba osób i rodzin objętych pomocą grup roboczych w latach 2018-2020

LP.	wyszczególnienie	2018	2019	2020
1	liczba rodzin	8	18	11
2	liczba osób, z czego:	29	55	35
3	liczba dzieci	12	22	15
4	w tym: z niepełnosprawnościami	1	1	0
5	liczba kobiet	8	18	10
6	w tym: starszych	0	3	2
7	w tym: z niepełnosprawnościami	0	0	0
8	liczba mężczyzn	9	15	10
9	w tym: starszych	0	3	1
10	w tym: z niepełnosprawnościami	0	0	0

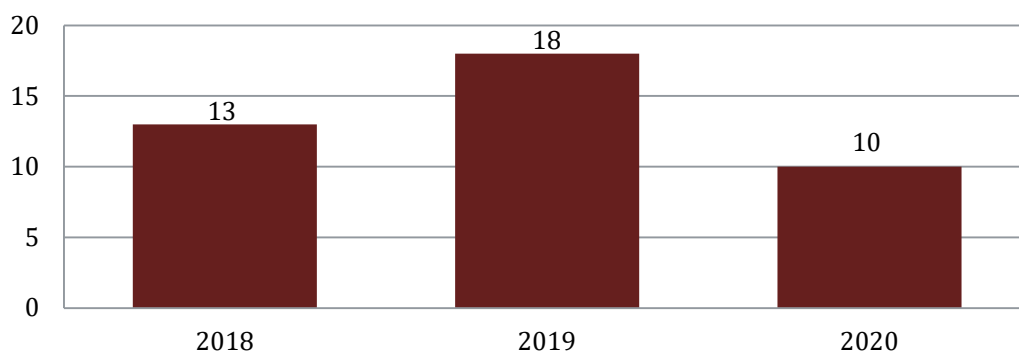
Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za 2018, 2019 i 2020 rok

**Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej**

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Procedura ta obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

Przedstawiciele podmiotów wyżej wymienionych, realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego. W przypadku uzyskania w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny, bądź przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie następuje wszczęcie Procedury poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta - A”. Na przestrzeni analizowanych ostatnich 3 lat, procedurą „Niebieskie Karty” objęto niemal wszystkie rodziny, z którymi członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego prowadzili pracę. W 2020 roku grupy robocze objęły wsparciem 11 rodzin, natomiast procedura „Niebieskie Karty” została wszczęta w 10 rodzinach, z kolei w roku poprzednim grupy udzieliły pomocy wszystkim 18 rodzinom, które objęte zostały procedurą. Na przestrzeni ostatnich lat wahała się liczba rodzin objętych działaniami w ramach procedury.

Wykres 3. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w latach 2018-2020

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za 2018, 2019 i 2020 rok

W 2020 roku procedurę „Niebieskie Karty” wszczęto wobec 10 rodzin i wypełniono wówczas 11 formularzy „Niebieska Karta – A”. Ponadto, w omawianym roku sporządzono 10 formularzy „Niebieska Karta – C” oraz 8 formularzy „Niebieska Karta – D”. W stosunku do 2019 roku liczba sporządzonych formularzy zmniejszyła się, natomiast w porównaniu do 2018 roku można zauważyć intensyfikację działań Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie liczby rodzin, wobec których wszczęto procedurę oraz liczby sporządzonych formularzy „Niebieska Karta” A, C oraz D.

Tabela 6. Dane statystyczne dotyczące procedury „Niebieskie Karty” w latach 2018-2020

LP.	wyszczególnienie	2018	2019	2020
1	liczba rodzin, wobec których wszczęto procedurę	8	13	10
2	liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A”	9	13	11
3	liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – C”	7	16	10
4	liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – D”	7	11	8

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za 2018, 2019 i 2020 rok

Do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” uprawnieni są odbywający służbę policjanci, pracownicy socjalni zatrudnieni w jednostce pomocy społecznej, przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz pracownicy ochrony zdrowia i systemu oświaty. W 2020 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, większość, bo 91%, formularzy „A” wszczynających procedurę zostało sporządzonych przez funkcjonariuszy Policji na skutek m.in. zawiadomień oraz przeprowadzonych interwencji domowych. Pojedyncze procedury na przestrzeni ostatnich trzech lat zostały zainicjowane przez pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, którzy co roku sporządzali 1 formularz „Niebieskie Karty – A”. Jak wynika z informacji przekazanych przez Zespół Interdyscyplinarny, w ciągu ostatnich trzech lat nie miało miejsca zgłoszenie przemocy w rodzinie przez pracowników systemu ochrony zdrowia, ani pracowników jednostek oświatowych.

Tabela 7. Dane dotyczące procedury „Niebieskie Karty – A” w latach 2018-2020

LP.	wyszczególnienie	2018	2019	2020
1	Policja	8	12	10
2	Ośrodek Pomocy Społecznej	1	1	1
5	łącznie	9	13	11

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za 2018, 2019 i 2020 rok

W latach 2018-2020 liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” zwiększyła się o 17%. W 2020 roku zakończono ich łącznie 8, czyli o 9 mniej niż w 2019 roku oraz o 1 więcej niż w roku 2018. Od lat głównym powodem zakończenia procedury w rodzinach z problemem przemocy jest ustanie jej na skutek podejmowanych przez grupy robocze działań, jednakże zdarzają się również przypadki, w których procedura zostaje zainicjowana bez wystarczających przesłanek i jest ona zakańczana z powodu braku zasadności podejmowanych działań. W 2020 roku taka sytuacja miała miejsce 1 raz, w 2019 roku – 3 razy, natomiast w 2018 roku nie zdarzyła się w przypadku żadnej rodziny.

Tabela 8. Dane statystyczne dotyczące zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2018-2020

LP.	wyszczególnienie	2018	2019	2020
1	liczba zakończonych procedur, w tym:	7	17	8
2	z powodu ustania przemocy	7	14	7
3	z powodu braku zasadności podejmowanych działań	0	3	1

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za 2018, 2019 i 2020 rok

Mieszkańcy gminy Izbica Kujawska w przypadku doświadczania lub stosowania przemocy wobec swoich bliskich mają możliwość skorzystania ze specjalistycznego wsparcia medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego oraz zawodowego i rodzinnego. Ponadto, osoby stosujące przemoc kierowane są do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku, który organizuje programy korekcyjno-edukacyjne. Pomoc osobom doznającym przemocy odbywa się natomiast w ramach działalności Punktu Poradnictwa Specjalistycznego dla Osób i Rodzin Będących Ofiarami Przemocy lub Znajdujących Się w Innej Trudnej Sytuacji Kryzysowej we Włocławku oraz Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie we Włocławku, który dysponuje miejscami noclegowymi i udziela schronienia osobom doświadczającym przemocy.

Na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba osób korzystających ze wsparcia w związku z występującym w ich rodzinach problemem przemocy wahała się. W 2018 roku pomocą objęto 16 osób, w tym połowa skorzystała z poradnictwa medycznego. W roku kolejnym pomocy udzielono 36 mieszkańcom Gminy, a największa część z nich skorzystała z pomocy psychologa, lekarza oraz pracowników socjalnych. W 2020 roku z pomocy skorzystało ogółem 27 osób, w tym pomocą psychologa objęto 12 osób, a lekarza – 5 osób. Z poradnictwa prawnego oraz socjalnego skorzystało po 4 osoby, a pomocy zawodowej i rodzinnej udzielono 2 osobom. Na przestrzeni ostatnich lat zauważalne jest wysokie zapotrzebowanie mieszkańców na wsparcie w formie specjalistycznego poradnictwa. Wskazuje to na potrzebę rozwijania lokalnego systemu wsparcia oraz zwiększenie grona specjalistów świadczących profesjonalne wsparcie osobom z problemem przemocy w rodzinie w celu poprawy ich sytuacji rodzinnej.

Tabela 9. Dane statystyczne dotyczące osób i rodzin dotkniętych przemocą korzystających ze wsparcia psychologicznego w latach 2018-2020

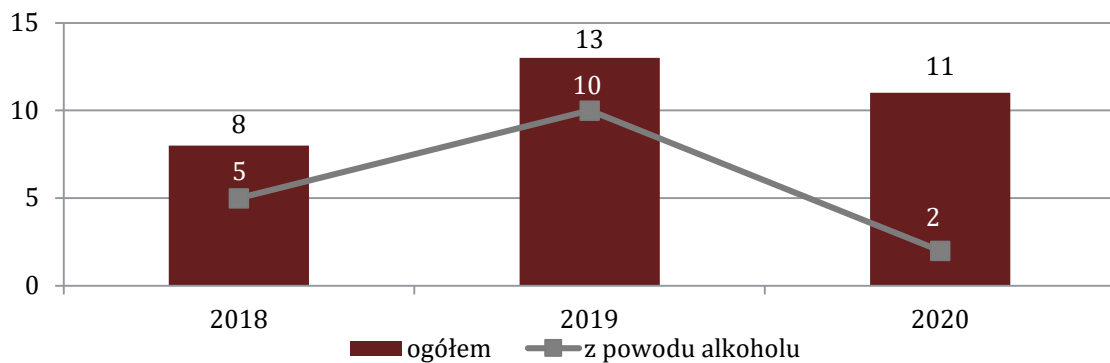
LP.	liczba osób korzystających z:	2018	2019	2020
1	poradnictwo medyczne	8	10	5
2	poradnictwo psychologiczne	2	12	12
3	poradnictwo prawne	4	5	4
4	poradnictwo socjalne	2	6	4
5	poradnictwo zawodowe i rodzinne	0	3	2
6	łącznie	16	36	27

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za 2018, 2019 i 2020 rok

**Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej**

W świetle sprawozdań z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego za okres ostatnich trzech lat nasuwa się wniosek, iż jednym z głównych powodów przemocy w rodzinie jest sięganie przez ich członków po alkohol. W 2018 roku na 8 przypadków, które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego, 5 związanych było ze stosowaniem przemocy na skutek alkoholu, natomiast w roku kolejnym problem alkoholizmu dotyczył 10 spośród 13 rodzin, w których doszło do zachowań przemocowych. W 2020 roku zauważalna jest zmiana w tym zakresie – problem alkoholowy dotyczył 2 spośród 11 rodzin, w stosunku do których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”.

Wykres 4. Liczba rodzin, w których uruchomiono procedurę „Niebieskie Karty”, w tym na skutek problemu alkoholowego w latach 2018-2020

Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego za 2018, 2019 i 2020 rok

W związku ze znaczną skalą problemu uzależnień w rodzinach dotkniętych przemocą konieczne jest udzielanie wieloaspektowego wsparcia i podejmowanie współpracy międzyinstytucjonalnej w ramach lokalnego systemu pomocy. Istotną rolę w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i wsparcia ofiar przemocy pełni m.in. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, której kompetencje umożliwiają kontaktowanie się z osobami nadużywającymi alkoholu w związku ze stosowaniem przez nie przemocy wobec swoich bliskich oraz podejmowanie odpowiednich działań. W 2020 roku członkowie GKRPA skontaktowali się z 11 mieszkańcami Gminy nadużywającymi alkohol i wykazującymi zachowania przemocowe, 20 osobami doznającymi przemocy w rodzinie, a także 4 świadkami przemocy w rodzinie. Członkowie GKRPA prowadzili również rozmowę interwencyjną z osobą dopuszczającą się zachowań przemocowych oraz skierowali 10 zawiadomień do prokuratury lub policji o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej na szkodę osoby najbliższej. Należy zauważyć, że w 2018 roku członkowie Komisji nie podejmowali działań w stosunku do osób z problemem przemocy, natomiast w 2019 roku skala realizowanych przedsięwzięć była znacznie niższa niż w 2020 roku. Szczegółowe informacje na temat działań podejmowanych przez GKRPA w stosunku do osób stosujących i doświadczających przemocy w latach 2018-2020 znajdują się w kolejnej tabeli.

Tabela 10. Dane statystyczne dotyczące działań GKRPA w związku z problemem przemocy w rodzinach alkoholowych w latach 2018-2020

LP.		2018	2019	2020
1	liczba osób stosujących przemoc, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	0	1	11
2	liczba osób doznających przemocy, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	0	3	20
3	liczba świadków przemocy, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	0	6	4
4	liczba zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej na szkodę osoby najbliższej	0	0	10
5	liczba rozmów interwencyjnych z osobami nadużywającymi alkoholu w związku ze stosowaniem przez nią przemocy	0	3	1

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

Funkcjonujący, w ramach działalności GKRPA, Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Uzależnionych i Ich Rodzin świadczy wsparcie również osobom z problemem przemocy. Na przestrzeni ostatnich lat zwiększyła się liczba mieszkańców doświadczających przemocy, którym udzielono pomocy w Punkcie – w 2020 było ich 22, czyli o 10 osób więcej niż w 2018 roku, natomiast zmniejszyła się liczba porad – w 2020 roku udzielono 48 porad, tj. o 24 mniej niż w 2018 roku. W 2019 roku z pomocy w Punkcie nie skorzystał żaden mieszkaniec Gminy, a w ciągu ostatnich trzech lat po pomoc nie zgłosiła się ani jedna osoba stosująca przemoc wobec swoich bliskich.

Tabela 11. Osoby doznające i stosujące przemoc w rodzinie korzystające z Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego w latach 2018-2020

LP.		2018	2019	2020
1	liczba osób stosujących przemoc	0	0	0
2	liczba porad dla stosujących przemoc	0	0	0
3	liczba osób doświadczających przemocy	12	0	22
4	liczba porad dla doświadczających przemocy	72	0	48

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

Szczególną rolę w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie pełnią funkcjonariusze Posterunku Policji w Izbicy Kujawskiej. Podejmowane przez nich działania prewencyjne wśród rodzin, w tym interwencje domowe w związku ze znęcaniem się umożliwiają rozpoznanie sytuacji w rodzinie oraz wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” w przypadku rozpoznania przejawów przemocy.

**Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej**

Na przestrzeni ostatnich trzech lat systematycznie zmniejszała się liczba prowadzonych przez Policję interwencji domowych. W 2018 roku odnotowano ich 45, w 2019 roku – 27, natomiast w 2020 roku – 14, co oznacza spadek o 69% w tym okresie. W przypadku prowadzonych postępowań w związku z rozpoznaniem problemu znęcania się w rodzinie ich liczba w 2020 roku wyniosła 4, zatem zauważyć można niewielki spadek w tym zakresie w porównaniu do lat wcześniejszych.

Tabela 12. Działania podejmowane przez funkcjonariuszy Policji w latach 2018-2020

LP.		2018	2019	2020
1	liczba interwencji domowych	45	27	14
2	liczba postępowań dotyczących znęcania się	5	5	4

Źródło: Dane z Posterunku Policji w Izbicy Kujawskiej

Działalność instytucji pomocy społecznej w zakresie wsparcia rodzin i osób z problemem przemocy świadczona jest wieloaspektowo na wysokim poziomie przez kadrę pomocy społecznej. Niemniej, nadal pozostają niewykorzystane możliwości w aspekcie udzielenia schronienia osobom doznającym przemocy i wsparcia środowiskowego. Skala doświadczenia przemocy przez dzieci oraz kobiety wskazuje na potrzebę rozbudowania lokalnego systemu pomocy, m.in. poprzez utworzenie mieszkań chronionych dla osób doznających przemocy. Takie działanie w pełni umożliwiłoby mieszkańcom dotkniętym tym problemem odizolowanie się od dotychczasowego środowiska oraz podjęcie terapii i działań w celu ustabilizowania swojej sytuacji życiowej. Ponadto, mieszkańcom doznającym i stosującym przemoc w rodzinie powinno zapewnić się dostęp do samopomocowej formy wsparcia na terenie Gminy, zatem zaleca się utworzenie grup wsparcia dla osób stosujących/doznających przemocy w rodzinie.

ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ■ Prowadzenie różnorodnej działalności kulturalnej pozytywnie wpływającej na rozwój dzieci i młodzieży, wzmacniającej kompetencje wychowawcze rodziców i ogólny poziom integracji rodzin. ■ Rozwinięta infrastruktura kulturalna, sportowa, rekreacyjna, a także oświatowa oraz prowadzenie działalności w zakresie animowania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych. ■ Podjęcie działań w celu utworzenia publicznego żłobka. ■ Brak konieczności udzielania pomocy i wsparcia z pomocy społecznej rodzinom z problemem przemocy. ■ Zasoby instytucjonalne i ludzkie działające w obszarze wsparcia osób i rodzin z problemem przemocy oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Punkt Konsultacyjno- Informacyjny dla Uzależnionych i Ich Rodzin, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych). ■ Współpraca międzyinstytucjonalna w udzielaniu pomocy osobom/ rodzinom dotkniętym przemocą. ■ Skuteczność działań prowadzonych przez grupy robocze i wysoki udział „Niebieskich Kart” zakończonych z powodu ustania przemocy w ogóle zakończonych kart. ■ Udzielanie specjalistycznego wsparcia dla osób doświadczających przemocy w ramach działalności MGOPS, Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla Uzależnionych i Ich Rodzin. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zmniejszenie się populacji Gminy. ■ Ujemny przyrost naturalny. ■ Niekorzystne zmiany demograficzne - spadek udziału osób w wieku produkcyjnym, przy jednoczesnym wzroście udziału osób w wieku poprodukcyjnym w lokalnej społeczności. ■ Brak placówek wsparcia dziennego na terenie sołectw. ■ Ograniczona dostępność do specjalistycznego wsparcia psychologicznego/psychiatrycznego oraz pomocy specjalisty ds. psychoterapii uzależnień. ■ Brak samopomocowych grup wsparcia dla osób z problemem przemocy w rodzinie. ■ Doznawanie przemocy w rodzinie przez dzieci, osoby starsze i niepełnosprawne. ■ Występowanie problemu przemocy w rodzinach dotkniętych alkoholizmem. ■ Wzrost liczby rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w 2020 roku w porównaniu do roku 2018. ■ Konieczność intensyfikacji działań GKRPA w związku z występowaniem przemocy w rodzinach, w których występuje problem uzależnienia. ■ Konieczność podejmowania interwencji domowych przez funkcjonariuszy Policji w związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie oraz znęcaniem się. ■ Brak mieszkań chronionych i innych form schronienia dla osób doznających przemocy w rodzinie. ■ Ograniczenie możliwości i form pracy Zespołu Interdyscyplinarnego, grup roboczych oraz GKRPA w czasie pandemii COVID-19 i izolacji społecznej.

**Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej**

<ul style="list-style-type: none"> ■ Prowadzenie ścisłej współpracy z funkcjonariuszami Posterunku Policji w zakresie interweniowania w przypadku przemocy w rodzinie, znęcania się oraz wszczynanie przez nich procedury „Niebieskie Karty” w środowiskach przemocowych. ■ Prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych w zakresie przeciwdziałania i reagowania na przypadki przemocy w rodzinie oraz możliwości otrzymania pomocy i wsparcia w sytuacji doświadczenia/ stosowania jej. 	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ■ Zmiany w przepisach prawnych umożliwiające skuteczniejsze formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą. ■ Polityka państwa związana ze zwiększaniem środków finansowych na przeciwdziałanie przemocy. ■ Kampanie informacyjne wpływające na zmianę świadomości społeczeństwa dotyczące problemu przemocy w rodzinie adresowane do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem ofiar i świadków przemocy. ■ Możliwości pozyskiwania środków finansowych z nowych źródeł finansowania. ■ Szkolenia podnoszące umiejętności zawodowe osób zajmujących się problematyką przemocy (szkolenia dla różnych grup zawodowych), a także przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu tych osób. ■ Rozwinięcie kadry specjalistów w PK oraz zwiększenie wymiaru czasowego działalności Punktu. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Przekazywanie negatywnych wzorców zachowań społecznych i funkcjonowania w rodzinie. ■ Wypalenie zawodowe dotyczące części kadry instytucji przeciwdziałających przemocy w rodzinie. ■ Problem uzależnienia od alkoholu i innych substancji w rodzinach. ■ Ukrywanie przez rodzinę występowania aktów przemocy, niechęć do współpracy. ■ Obojętność społeczeństwa na przejawy przemocy w rodzinie w środowisku lokalnym i nie zgłaszanie takich przypadków do podmiotów lokalnego systemu wsparcia. ■ Niedoinformowanie społeczne odnośnie placówek i osób świadczących pomoc osobom krzywdzonym. ■ Brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy. ■ Nieizolowanie sprawcy przemocy od osoby jej doświadczającej. ■ Wzrost zachowań suicydalnych wśród dzieci i młodzieży. ■ Wzrost problemów opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach.

- Rozwinięcie zasobów mieszkaniowych Gminy o mieszkanie chronione przeznaczone dla osób doznających przemocy w rodzinie w celu odizolowania sprawcy od pozostałych członków rodziny.
- Utworzenie grupy samopomocowej i organizowanie regularnych spotkań z terapeutą.
- Utworzenie placówek wsparcia dziennego na terenie sołectw i prowadzenie w nich szerokiej działalności socjoterapeutycznej i edukacyjnej dla dzieci oraz organizowanie zajęć podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców.

- Długofalowe nasilenie się problemu przemocy w rodzinie na skutek izolacji społecznej i obostrzeń wprowadzonych ze względu na wystąpienie pandemii koronawirusa SARS-CoV-2.

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Programu jest:

Skuteczny i profesjonalny lokalny system wsparcia osób i rodzin zmagających się z problemem przemocy w rodzinie oraz ograniczenie tego zjawiska w Gminie.

Cel będzie realizowany w następujących obszarach:

- A. Udzielanie pomocy i wsparcia rodzinom oraz osobom przeżywającym trudności w związku z doświadczeniem przemocy w rodzinie.
- B. Eliminowanie problemu przemocy w rodzinie poprzez prowadzenie pracy z osobami stosującymi przemoc oraz udzielanie specjalistycznego i adekwatnego do ich potrzeb wsparcia.
- C. Edukacja publiczna w zakresie reagowania na przemoc w rodzinie oraz prowadzenie działań profilaktycznych w lokalnej społeczności.
- D. Rozwijanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe Programu postawione zostały na podstawie zidentyfikowanych problemów.

A. Udzielanie pomocy i wsparcia rodzinom oraz osobom przeżywającym trudności w związku z doświadczeniem przemocy w rodzinie.

1. Zwiększenie dostępności do pomocy w przypadku doświadczenia przemocy w rodzinie.
2. Prowadzenie ścisłej współpracy między podmiotami lokalnego systemu wsparcia w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i wsparcia osób jej doznających.
2. Podniesienie jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców Gminy, wobec których była stosowana przemoc.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy i podmioty współpracujące
1.	Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie schronienia w Powiatowym Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie we Włocławku oraz domach dla matek z dziećmi i kobiet w ciąży.	– Liczba osób, które skorzystały ze schronienia.	ZI, PCPR, PSOW, MGOPS, UM, PK.
2.	Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy dostępu do bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, medycznego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej i wsparcia oraz pomocy medycznej.	– Liczba udzielonych porad osobom doświadczającym przemocy. – Liczba osób, które skorzystały z bezpłatnego poradnictwa. – Liczba instytucji zapewniających bezpłatny dostęp do poradnictwa.	ZI, GKRPA, MGOPS, PK, PCPR, PPS, PSOW, UM, NGO, jednostki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
3.	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom dotkniętym przemocą.	– Liczba rodzin otrzymujących pomoc finansową i rzeczową w ramach działalności MGOPS z powodu problemu przemocy.	MGOPS.
4.	Udzielanie rodzinom doświadczającym przemocy pomocy poprzez realizację procedury „Niebieskie Karty”.	– Liczba rozpoczętych procedur. – Liczba rodzin objętych procedurą. – Liczba zakończonych procedur.	ZI, GKRPA, MGOPS, PP, jednostki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.

**Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej**

5.	Wspieranie finansowe i merytoryczne organizacji pozarządowych zajmujących się przeciwdziałaniem uzależnieniom i przemocy w rodzinie.	– Liczba podjętych działań wspierających organizacje pozarządowe.	ZI, GKRPA, UM, MGOPS, PP, NGO.
6.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność na rzecz wsparcia rodzin i osób dotkniętych przemocą.	– Liczba organizacji pozarządowych, z którymi współpracuje Gmina na rzecz osób dotkniętych przemocą.	NGO, UM, ZI, GKRPA, MGOPS.
7.	Wsparcie rodzin, w których występuje problem przemocy poprzez prowadzenie pracy socjalnej oraz środowiskowej, w szczególności z dziećmi.	– Liczba rodzin, którym udzielono pomocy w postaci pracy socjalnej. –	MGOPS.
8.	Objęcie rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze wsparciem asystenta rodziny w celu niedopuszczenia do pojawienia się zachowań przemocowych oraz ogólnej poprawy ich funkcjonowania.	– Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.	MGOPS.
9.	Umieszczanie dzieci doznających przemocy w rodzinie w pieczy zastępczej oraz promowanie rodzicielstwa zastępczego.	– Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, w tym z powodu występowania przemocy w rodzinie naturalnej. – Liczba dzieci opuszczających pieczę zastępczą z powodu ustabilizowania się sytuacji w rodzinie.	ZI, PCPR, GKRPA, MGOPS, PP, jednostki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, ROPS, koordynator/organizator rodzinnej pieczy zastępczej.
10.	Kontynuowanie działalności PK oraz rozwijanie jego działalności poprzez zatrudnienie kolejnych specjalistów, w tym specjalisty/konsultanta w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	– Liczba osób, którym udzielono pomocy w PK. – Liczba zatrudnionych specjalistów udzielających wsparcia osobom z problemem przemocy.	ZI, PK, UM, GKRPA, MGOPS.
11.	Utworzenie samopomocowej grupy wsparcia dla osób z problemem przemocy.	– Liczba osób uczęszczających na spotkania grupy.	ZI, PK, UM, GKRPA, MGOPS.

**Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej**

12.	Uruchomienie i prowadzenie lokalnego Telefonu Zaufania dla osób z problemem przemocy.	– Liczba godzin w tygodniu, kiedy dostępny jest Telefon Zaufania.	ZI, PK, UM, GKRPA, MGOPS.
------------	---	---	---------------------------

B. Eliminowanie problemu przemocy w rodzinie poprzez prowadzenie pracy z osobami stosującymi przemoc oraz udzielanie specjalistycznego i adekwatnego do ich potrzeb wsparcia.

1. Podniesienie skuteczności form pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie.
2. Podejmowanie natychmiastowej interwencji w stosunku do osób przejawiających zachowania przemocowe.
3. Promowanie działań korekcyjnych i edukacyjnych względem osób stosujących przemoc.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy i podmioty współpracujące
1.	Motywowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych osób stosujących przemoc w rodzinie.	– Liczba osób, które podjęły udział w programie. – Liczba osób motywowanych do udziału w programach.	ZI, GKRPA, MGOPS, PCPR, PK.
2.	Motywowanie do udziału w programach psychologiczno-terapeutycznych osób stosujących przemoc w rodzinie.	– Liczba osób, które podjęły udział w programie. – Liczba osób motywowanych do udziału w programach.	ZI, GKRPA, MGOPS, PCPR, PK.
3.	Utworzenie i prowadzenie grupy samopomocowej dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	– Liczba spotkań grupy w miesiącu. – Liczba uczestników.	ZI, GKRPA, MGOPS, PCPR, PK, NGO.
4.	Badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych wobec osób stosujących przemoc oraz cykliczne monitorowanie sytuacji rodzin, w których członkowie stosowali przemoc.	– Liczba ewaluacji podejmowanych działań w stosunku do osób stosujących przemoc. – Liczba osób objętych monitorowaniem.	ZI, GKRPA, MGOPS, PCPR, PK, jednostki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.

**C. Edukacja publiczna w zakresie reagowania na przemoc w rodzinie oraz
prowadzenie działań profilaktycznych w lokalnej społeczności.**

1. Intensyfikacja działań edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży w zakresie zjawiska przemocy.
2. Zwiększenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci.
3. Poszerzenie wiedzy mieszkańców na temat osób i instytucji udzielających wsparcia w przypadku problemu przemocy i wzmocnienie zaufania społecznego do nich.
4. Podniesienie poziomu wrażliwości mieszkańców na kwestie przemocy domowej.
5. Wzmocnienie pozytywnych wzorców zachowań w rodzinie i społeczeństwie oraz wskazanie pożądanych postaw i sposobów reagowania na przejawy przemocy.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy i podmioty współpracujące
1.	Prowadzenie działań informacyjnych na temat dostępnych miejsc pomocy i wsparcia w przypadku doświadczenia lub stosowania przemocy.	– Liczba upowszechnionych informacji.	ZI, UM, PP, GKRPA, MGOPS, PK, NGO, BP, MGCK, jednostki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
2.	Udział w ogólnopolskich kampaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz organizacja lokalnych kampanii społecznych, w szczególności w zakresie przeciwdziałania przemocy wobec kobiet, dzieci, osób starszych i z niepełnosprawnościami.	– Liczba zrealizowanych kampanii na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. – Szacunkowa liczba uczestników.	ZI, UM, PP, GKRPA, MGOPS, PK, NGO, BP, MGCK, jednostki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
3.	Edukacja mieszkańców w zakresie skutecznych sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach/rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy.	– Liczba działań podjętych w ramach edukacji. – Szacunkowa liczba odbiorców.	ZI, UM, PP, GKRPA, MGOPS, NGO, BP, MGCK, jednostki oświatowe.
4.	Edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy w rodzinie oraz związanych z nią innych problemów jak uzależnienia, poprzez: ulotki, plakaty, pogadanki, informacje w mediach lokalnych, organizacjach kościelnych, warsztaty, prelekcje w szkołach itd.	– Liczba rozpowszechnionych ulotek, plakatów, broszur. – Liczba opublikowanych informacji w mediach lokalnych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	ZI, UM, PP, GKRPA, MGOPS, NGO, BP, MGCK, jednostki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.

**Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej**

5.	Opracowanie i systematyczne aktualizowanie broszury informacyjnej dotyczącej przejawów przemocy, przeciwdziałania temu zjawisku oraz miejsc wsparcia dla osób doznających i stosujących przemoc, a także jej cykliczny wydruk i dystrybucja wśród mieszkańców.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba rozpowszechnionych egzemplarzy broszury. 	ZI, UM, PP, GKRPA, MGOPS, placówki ochrony zdrowia.
6.	Prowadzenie i aktualizowanie bazy podmiotów świadczących wsparcie w przypadku problemu przemocy w rodzinie na stronie internetowej Gminy oraz MGOPS.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba stron/portali, na których umieszczona została baza podmiotów. 	ZI, UM, MGOPS, GKRPA, jednostki oświatowe.
7.	Edukacja dzieci i młodzieży na temat typów i form przemocy oraz zagrożeń wynikających z przemocy w rodzinie i w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zrealizowanych programów/warsztatów. – Szacunkowa liczba odbiorców programów/warsztatów. 	ZI, UM, PP, GKRPA, MGOPS, NGO, MGCK, BP, jednostki oświatowe.
8.	Realizacja warsztatów psychospołecznych dla dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zrealizowanych działań. – Szacunkowa liczba odbiorców działań. 	ZI, UM, PP, GKRPA, MGOPS, NGO, placówki oświatowe, BP, MGCK.
9.	Udzielanie informacji uczniom w placówkach oświatowych w zakresie wskazywania możliwych form wsparcia w przypadku problemu przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba specjalistów udzielających wsparcia uczniom. – Liczba uczniów, którym udzielono informacji. – Liczba udzielonych informacji. 	ZI, UM, GKRPA, MGOPS, jednostki oświatowe.
10.	Przeprowadzanie akcji profilaktycznych mających na celu podnoszenie wrażliwości społecznej na kwestie przemocy w rodzinie oraz organizowanie działań edukacyjnych wskazujących na prawidłowe zachowania w przypadku zaobserwowania jej.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zorganizowanych akcji profilaktycznych. – Liczba podjętych działań. 	ZI, UM, PP, GKRPA, MGOPS, NGO, MGCK, BP, jednostki oświatowe.
11.	Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba możliwych form spędzania czasu wolnego. – Liczba uczestników organizowanych zajęć. 	ZI, UM, GKRPA, MGOPS, NGO, BP, MGCK, jednostki oświatowe.

**Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej**

12.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży oraz rozwijanie ich działalności.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba funkcjonujących na terenie Gminy placówek. – Liczba miejsc w placówkach. – Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia. 	GKRPA, UM, MGOPS, NGO.
13.	Realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych oraz podnoszących ich kompetencje opiekuńczo-wychowawcze.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zrealizowanych programów. – Szacunkowa liczba odbiorców programów. 	ZI, PP,UM, GKRPA, MGOPS, NGO, BP, MGCK, jednostki oświatowe.
14.	Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemu przemocy na terenie Gminy oraz prowadzenie działań zaradczych w oparciu o wnioski z prowadzonych badań.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób objętych badaniem ilościowym i/lub jakościowym w ramach diagnozy społecznej. – Liczba osób objętych wsparciem Zespołu Interdyscyplinarnego. 	ZI, GKRPA, MGOPS, PP, jednostki oświatowe.

D. Rozwijanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

1. Zwiększenie kompetencji zawodowych i umiejętności osób zaangażowanych w działania na rzecz ograniczenia skali przemocy w rodzinie w Gminie.
2. Podniesienie jakości udzielanego w Gminie wsparcia.
3. Wzmocnienie współpracy międzyinstytucjonalnej podmiotów realizujących działania w zakresie wsparcia rodzin z problemem przemocy.
4. Monitorowanie skuteczności lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – prowadzonych działań i funkcjonujących podmiotów, a także wdrażanie zmian w odpowiedzi na zdiagnozowane problemy.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy i podmioty współpracujące
1.	Przeprowadzenie szkoleń, seminarium, konferencji dla kadry zajmującej się działaniami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w oparciu o potrzeby szkoleniowe uczestników.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zorganizowanych szkoleń, konferencji. – Liczba osób uczestnicząca w szkoleniach, konferencjach. 	ZI, GKRPA, MGOPS, UM, PP, ROPS, placówki ochrony zdrowia, jednostki oświatowe.

**Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej**

2.	Kierowanie osób zaangażowanych w działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i finansowanie ich uczestnictwa w konferencjach, szkoleniach i wizytach studyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba szkoleń/konferencji/wizyt studyjnych, w których uczestniczyli przedstawiciele Gminy. – Liczba osób uczestniczących w szkoleniach/konferencjach/wizytach studyjnych. 	ZI, GKRPA, MGOPS, UM, PP, ROPS, placówki ochrony zdrowia, jednostki oświatowe.
3.	Utworzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży na terenie sołectw oraz prowadzenie zajęć w formie opiekuńczo-wychowawczej, w szczególności dla dzieci z rodzin przeżywających trudności i niewydolnych wychowawczo.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba placówek wsparcia dziennego na terenie Gminy. – Liczba osób uczęszczających do placówek. 	ZI, GKRPA, MGOPS, UM, PCPR, PK, NGO.
4.	Zwiększenie dostępności do specjalistycznego wsparcia w PK poprzez zatrudnienie certyfikowanego specjalisty/konsultanta w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób udzielających pomocy i wsparcia w PK. – Liczba godzin w miesiącu, kiedy udzielane jest poradnictwo. – Liczba udzielonych porad. – Liczba osób korzystających. 	ZI, GKRPA, MGOPS, PK, UM.
5.	Monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zrealizowanych procedur „Niebieskie Karty”. – Liczba rodzin, w których ustała przemoc po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”. 	ZI, GKRPA, MGOPS, PP, placówki ochrony zdrowia, jednostki oświatowe.
6.	Prowadzenie zewnętrznego coachingu/doradztwa dla kadry zajmującej się działaniami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu zapobiegnięcia wypaleniu zawodowemu.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób objętych wsparciem coachingowym/doradztwem. 	ZI, GKRPA, MGOPS, PCPR, ROPS.

**Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej**

7.	Badanie efektywności i skuteczności działań Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.	– Liczba opracowanych ewaluacji Programu.	ZI, GKRPA, MGOPS, PP, jednostki oświatowe.
-----------	---	---	--

ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

- mieszkańców gminy Izbica Kujawska, w tym osób zagrożonych przemocą w rodzinie,
- osób, które dotknięte zostały przemocą w rodzinie,
- osób, które stosują przemoc w rodzinie,
- świadków przemocy w rodzinie,
- osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

- Podniesienie świadomości mieszkańców w obszarze przemocy w rodzinie, w tym konsekwencji stosowania kar fizycznych w procesie wychowania.
- Podniesienie kompetencji zawodowych osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Zmniejszenie liczby osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie dotkniętych problemem wypalenia zawodowego.
- Zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą.
- Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
- Budowa spójnego systemu działań w zakresie pomocy osobom i rodzinom dotkniętym przemocą przez instytucje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zasady działania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej

W zakresie udzielania pomocy osobom doznającym przemocy, stosującym przemoc oraz w celu podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie niniejszy dokument oparty został na zasadach:

- **wzajemnej współpracy i współdziałania** organów władzy publicznej, organizacji pozarządowych i kościołów oraz związków wyznaniowych (zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej), a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem występowania przemocy i jej negatywnych następstw;
- **jawności działań** organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie przeciwdziałania przemocy z poszanowaniem godności osoby;
- **szczególnej ochrony dzieci**, z zachowaniem ich prawa do wychowania się w rodzinie, poprzez udzielenie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania realizowane w ramach **Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej** finansowane będą z budżetu gminy Izbica Kujawska oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.

HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2021-2024

Na podstawie określonych celów Programu w poprzednim rozdziale, w poniższej tabeli znajdują się wytyczone ramy czasowe realizacji zadań, które mają pomóc osiągnąć wyznaczone cele.

rok	2021	2022	2023	2024
zadanie				
Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie schronienia w Powiatowym Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie we Włocławku oraz domach dla matek z dziećmi i kobiet w ciąży.	X	X	X	X
Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy dostępu do bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, medycznego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej i wsparcia oraz pomocy medycznej.	X	X	X	X
Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom dotkniętym przemocą.	X	X	X	X
Udzielanie rodzinom doświadczającym przemocy pomocy poprzez realizację procedury „Niebieskie Karty”.	X	X	X	X
Wspieranie finansowe i merytoryczne organizacji pozarządowych zajmujących się przeciwdziałaniem uzależnieniom i przemocy w rodzinie.	X	X	X	X
Współpraca z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność na rzecz wsparcia rodzin i osób dotkniętych przemocą.	X	X	X	X
Wsparcie rodzin, w których występuje problem przemocy poprzez prowadzenie pracy socjalnej oraz środowiskowej, w szczególności z dziećmi.	X	X	X	X

**Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbie Kujawskiej**

Objęcie rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze wsparciem asystenta rodziny w celu niedopuszczenia do pojawienia się zachowań przemocowych oraz ogólnej poprawy ich funkcjonowania.	X	X	X	X
Umieszczanie dzieci doznających przemocy w rodzinie w pieczy zastępczej oraz promowanie rodzicielstwa zastępczego.	X	X	X	X
Kontynuowanie działalności PK oraz rozwijanie jego działalności poprzez zatrudnienie kolejnych specjalistów, w tym specjalisty/konsultanta w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	X	X	X	X
Utworzenie samopomocowej grupy wsparcia dla osób z problemem przemocy.		X	X	X
Uruchomienie i prowadzenie lokalnego Telefonu Zaufania dla osób z problemem przemocy.	X	X	X	X
Motywowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych osób stosujących przemoc w rodzinie.	X	X	X	X
Motywowanie do udziału w programach psychologiczno-terapeutycznych osób stosujących przemoc w rodzinie.	X	X	X	X
Utworzenie i prowadzenie grupy samopomocowej dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	X	X	X	X
Badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych wobec osób stosujących przemoc oraz cykliczne monitorowanie sytuacji rodzin, w których członkowie stosowali przemoc.	X	X	X	X
Prowadzenie działań informacyjnych na temat dostępnych miejsc pomocy i wsparcia w przypadku doświadczenia lub stosowania przemocy.	X	X	X	X
Udział w ogólnopolskich kampaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz organizacja lokalnych kampanii społecznych, w szczególności w zakresie przeciwdziałania przemocy wobec kobiet, dzieci, osób starszych		X		X

**Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej**

i z niepełnosprawnościami.				
Edukacja mieszkańców w zakresie skutecznych sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach/rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy.	X		X	
Edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy w rodzinie oraz związanych z nią innych problemów jak uzależnienia, poprzez: ulotki, plakaty, pogadanki, informacje w mediach lokalnych, organizacjach kościelnych, warsztaty, prelekcje w szkołach itd.		X		X
Opracowanie i systematyczne aktualizowanie broszury informacyjnej dotyczącej przejawów przemocy, przeciwdziałania temu zjawisku oraz miejsc wsparcia dla osób doznających i stosujących przemoc, a także jej cykliczny wydruk i dystrybucja wśród mieszkańców.	X	X	X	X
Prowadzenie i aktualizowanie bazy podmiotów świadczących wsparcie w przypadku problemu przemocy w rodzinie na stronie internetowej Gminy oraz MGOPS.	X	X	X	X
Edukacja dzieci i młodzieży na temat typów i form przemocy oraz zagrożeń wynikających z przemocy w rodzinie i w szkole.	X	X	X	X
Realizacja warsztatów psychospołecznych dla dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją.	X		X	
Udzielanie informacji uczniom w placówkach oświatowych w zakresie wskazywania możliwych form wsparcia w przypadku problemu przemocy w rodzinie.	X	X	X	X
Przeprowadzanie akcji profilaktycznych mających na celu podnoszenie wrażliwości społecznej na kwestie przemocy w rodzinie oraz organizowanie działań edukacyjnych wskazujących na prawidłowe zachowania w przypadku zaobserwowania jej.		X		X

**Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej**

Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców.	X	X	X	X
Prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży oraz rozwijanie ich działalności.	X	X	X	X
Realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych oraz podnoszących ich kompetencje opiekuńczo-wychowawcze.		X		X
Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemu przemocy na terenie Gminy oraz prowadzenie działań zaradczych w oparciu o wnioski z prowadzonych badań.	X	X	X	X
Przeprowadzenie szkoleń, seminarium, konferencji dla kadry zajmującej się działaniami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w oparciu o potrzeby szkoleniowe uczestników.	X		X	
Kierowanie osób zaangażowanych w działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i finansowanie ich uczestnictwa w konferencjach, szkoleniach i wizytach studyjnych.		X		X
Utworzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży na terenie sołectw oraz prowadzenie zajęć w formie opiekuńczo-wychowawczej, w szczególności dla dzieci z rodzin przeżywających trudności i niewydolnych wychowawczo.		X	X	X
Zwiększenie dostępności do specjalistycznego wsparcia w PK poprzez zatrudnienie certyfikowanego specjalisty/konsultanta w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	X	X	X	X
Monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”.	X	X	X	X

**Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej**

Prowadzenie zewnętrznego coachingu/ doradztwa dla kadry zajmującej się działaniami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu zapobiegnięcia wypaleniu zawodowemu.		X		X
Badanie efektywności i skuteczności działań Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	X	X	X	X

EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie powinny opierać się na:

- ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
- ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
- opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy przyjąć zasadę triangulacji technik badawczych poprzez zróżnicowane metody pomiaru, tj.:

- analizę dokumentów,
- badanie ankietowe adresatów Programu,
- badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- a) Kryterium skuteczności** (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.
- b) Kryterium efektywności** – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) Kryterium użyteczności** – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) Kryterium trafności** – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

**Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej**

Do skutecznego pomiaru rezultatów realizowanych działań należy zastosować kartę oceny, która znajduje się poniżej.

KARTA OCENY

Nr zadania:.....

Tytuł:.....

Realizator:.....

CELE		DZIAŁANIA		REZULTATY				Uwagi	
ogólne	szczegółowe	zaplanowane	zrealizowane	twarde		miękkie			Dodatkowe (wartość dodatnia)
				założone	osiągnięte	założone	osiągnięte		

1. DOŚWIADCZENIE REALIZATORA PROGRAMU

1.1. Dotychczas realizowane programy profilaktyczne:

.....

2. ADEKWATNOŚĆ

2.1. Grupa docelowa (do kogo skierowany był projekt?):

.....

2.2. Potrzeby beneficjentów (czy i w jaki sposób je badano?)

.....

3. UŻYTECZNOŚĆ (na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniu)

3.1. Co może wskazywać na dużą przydatność rezultatów dla beneficjentów?

.....

3.2. Co może wskazywać na małą przydatność rezultatów dla beneficjentów?

.....

4. SKUTECZNOŚĆ

4.1. Stosunek ilości działań założonych do osiągniętych:

.....

4.1.1. Ilość działań zrealizowanych częściowo

.....

4.2. Stosunek ilości rezultatów założonych do osiągniętych:

.....

4.2.1. Ilość rezultatów osiągniętych częściowo

.....

5. EFEKTYWNOŚĆ (na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniu)

5.1. Czynniki ułatwiające osiągnięcie rezultatów:

.....

5.2. Czynniki utrudniające osiągnięcie rezultatów:

.....

6. TRWAŁOŚĆ REZULTATÓW (na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniu)

6.1. Czynniki, które mogą ją zwiększać:

.....

6.2. Czynniki, które mogą ją zmniejszać:

.....

Proces wdrażania założonych w niniejszym Programie działań i celów oraz informacja o aktywności Zespołu Interdyscyplinarnego w danym roku, będą przedmiotem corocznych sprawozdań przedkładanych Burmistrzowi Izbicy Kujawskiej przez Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy Kujawskiej.